

Luxemburg, octombrie 2024

Raportul anual pe 2023 privind bugetul UE: cele mai frecvente 10 întrebări

1. Care este rolul Curții de Conturi Europene în ceea ce privește conturile UE?

În fiecare an, Curtea **auditează conturile consolidate ale UE și prezintă o opinie** cu privire la trei aspecte: **fiabilitatea conturilor**, **măsura în care veniturile UE au fost primite și măsura în care plățile au fost efectuate în conformitate cu normele aplicabile**. Aceste verificări stau la baza **declarației de asigurare** pe care Curtea are obligația de a o furniza Parlamentului European și Consiliului în temeiul articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). În 2023, cheltuielile UE au totalizat **191,2 miliarde de euro**. Luând în calcul și cheltuielile din banii alocați pentru Mecanismul de redresare și reziliență (**48,0 miliarde de euro**), plățile din partea UE au totalizat **239,2 miliarde de euro**.

2. La ce concluzie a ajuns Curtea de Conturi Europeană în privința conturilor pentru 2023?

Curtea a validat conturile aferente exercițiului 2023 ca fiind **fiabile** (prin emiterea unei opinii „favorabile”), așa cum a fost cazul pentru fiecare exercițiu financiar începând din 2007. Potrivit concluziei Curții, conturile aferente exercițiului 2023 au prezentat în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Uniunii, precum și rezultatele sale aferente exercițiului, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor sale nete. Curtea a constatat că veniturile nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. În ceea ce privește cheltuielile, Curtea prezintă două opinii separate: una privind bugetul UE și una privind MRR, principalul pilon al pachetului NextGenerationEU (NGEU) de redresare post-pandemie al UE. Nivelul de eroare estimat în cadrul **cheltuielilor bugetare ale UE** a fost de 5,6 %. Acest nivel reprezintă o creștere considerabilă în comparație cu anii precedenți, mai precis față de 4,2 % în 2022, 3,0 % în 2021 și 2,7 % în 2019 și 2020. La fel ca în ultimii patru ani, Curtea a concluzionat că eroarea era generalizată în 2023 și, prin urmare, a exprimat o **opinie contrară**. MRR este pus în aplicare într-un mod fundamental diferit față de cheltuielile bugetare ale UE. În timp ce beneficiarii cheltuielilor bugetare ale UE sunt plățiți pentru efectuarea anumitor activități sau acestora le sunt rambursate costurile suportate, în cadrul MRR plățile sunt efectuate către statele membre dacă acestea îndeplinesc în mod satisfăcător anumite jaloane sau ținte predefinite. Prin urmare, Curtea a exprimat o **opinie separată cu privire la cheltuielile din MRR** și le-a consacrat un capitol special în raportul anual. S-au identificat probleme legate de regularitate în cadrul a 16 dintre cele 452 de jaloane și ținte examinate. 6 plăți către 6 state membre au fost afectate de eroare. Curtea a identificat, de asemenea, deficiențe persistente în sistemele naționale de raportare și de control, ceea ce reprezintă un risc pentru protecția intereselor financiare ale UE. Prin urmare, Curtea a exprimat o **opinie cu rezerve**.

3. Ce înseamnă „opinie favorabilă/opinie cu rezerve/opinie contrară”?

O opinie „**favorabilă**” înseamnă că cifrele din conturi prezintă o imagine corectă și fidelă și că sunt respectate normele privind raportarea financiară și gestiunea financiară. Operațiunile subiacente sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

O opinie „**cu rezerve**” înseamnă că auditorii nu sunt în măsură să exprime o opinie favorabilă, dar problemele identificate sunt limitate la anumite domenii.

O opinie „**contrară**” înseamnă că problemele sunt generalizate.

4. Ce înseamnă un nivel „semnificativ” de eroare?

În terminologia de audit, acest concept desemnează **nivelul peste care erorile sunt considerate ca având un efect semnificativ**. Un nivel semnificativ de eroare este susceptibil să influențeze procesul decizional al destinatarilor vizați ai unui raport de audit. Atât Curtea, cât și Comisia Europeană utilizează **pragul de 2 %** ca prag de semnificație.

5. Ce înseamnă „nivelul de eroare estimat” de Curte?

Nivelul de 5,6 % reprezintă o estimare calculată de Curte cu privire la **sumele care nu ar fi trebuit să fie plătite** de la bugetul UE, deoarece, în opinia Curții, ele nu au fost cheltuite în conformitate cu normele UE sau cu reglementările naționale specifice.

Printre erorile tipice se numără plățile efectuate către beneficiari neeligibili sau pentru proiecte neeligibile ori plățile efectuate pentru achiziții de bunuri sau servicii ori pentru investiții în cazul cărora normele în materie de achiziții publice nu au fost corect aplicate.

6. Trebuie interpretat acest lucru ca însemnând o risipă a 5,6 % din fondurile de la UE?

Nu. O astfel de afirmație ar fi inexactă deoarece există o diferență importantă între „eroare” și „risipă”. În cadrul testelor efectuate cu privire la cheltuielile bugetare ale UE, Curtea verifică dacă banii UE au fost cheltuiți în conformitate cu normele aplicabile, dacă cheltuielile declarate au fost calculate în mod corespunzător și dacă au fost îndeplinite condițiile de eligibilitate. Dacă una sau mai multe dintre aceste cerințe nu sunt respectate, Curtea consideră că este vorba despre o „eroare”. Nivelul de 5,6 % se referă la acest tip de situație.

Deși aceste erori implică plăți pentru proiecte sau către beneficiari care nu îndeplineau condițiile de eligibilitate, ele pot totuși să aducă beneficiile preconizate și **nu pot fi deci considerate risipă**. Să luăm un exemplu din raportul de audit referitor la 2023: în Cehia a fost lansată o procedură deschisă simplificată de achiziții publice pentru construcția unei parcări automatizate de tip turn pentru biciclete. A fost primită o singură ofertă. Ofertantul respectiv a câștigat contractul. S-a dovedit ulterior că o parte din specificațiile tehnice fuseseră scrise de subcontractantul cu care lucra contractantul principal. Acest subcontractant a adaptat cerințele la produsul propus de ofertantul unic într-un mod atât de detaliat încât era imposibil pentru un produs echivalent să câștige contractul. Deși avem aici un caz clar de conflict de interese, care încalcă legile naționale și ale UE privind achizițiile publice, turnul de parcare a fost construit și este în funcțiune.

Pe de altă parte, există cazuri în care cheltuielile sunt conforme cu legile și reglementările, dar de fapt avem de-a face cu o risipă de fonduri. Un exemplu semnalat în trecut de Curte este o infrastructură portuară care fusese construită fără a se ține cont de nivelurile preconizate ale transportului de marfă.

7. Erorile identificate de Curte reprezintă fraudă?

În majoritatea cazurilor, Curtea nu dispune de elemente care să indice acest lucru. Frauda constituie un act deliberat de înșelăciune săvârșit cu scopul de a obține un avantaj. Deși fraudă poate fi dificil de detectat în cursul procedurilor obișnuite de audit, testele efectuate de Curte identifică în fiecare an câteva cazuri în care există suspiciuni de fraudă.

Pentru 2023, Curtea a raportat, din rândul celor 748 de operațiuni auditate, 20 de cazuri în care exista o suspiciune de fraudă. Aceste cazuri au fost semnalate Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), care, acolo unde este necesar, efectuează investigații și procedează la

urmărirea lor subsecventă, în cooperare cu autoritățile naționale. 17 dintre aceste cazuri au fost semnalate și Parchetului European (EPPO).

8. Ce înseamnă „eroare generalizată” și cheltuieli „cu risc ridicat”?

Aproape două treimi din cheltuielile bugetare ale UE din 2023 au fost considerate cheltuieli cu risc ridicat. Nivelul de eroare estimat de Curte pentru totalul cheltuielilor este de 5,6 %, dar, în cazul cheltuielilor cu risc ridicat luate separat, acest nivel crește până la 7,9 %. Din cauza ponderii considerabile a acestei categorii în totalul cheltuielilor (64,4 %), Curtea consideră că eroarea este generalizată, adică este prezentă în întreaga populație auditată sau **într-o parte semnificativă a acesteia**.

Cheltuielile cu risc ridicat se referă în principal la **rambursarea de către UE** a costurilor eligibile aferente unor activități eligibile (adesea, potrivit unor norme complexe). Este vorba, de exemplu, de rambursări efectuate pentru proiecte de cercetare (rubrica Piața unică, inovare și sectorul digital), pentru investiții în domeniul dezvoltării rurale și regionale (rubricile Coeziune, reziliență și valori și Resurse naturale și mediu) sau pentru proiecte de ajutor pentru dezvoltare (rubrica Vecinătate și întreaga lume).

Cheltuielile cu un risc mai scăzut privesc **plățile bazate pe drepturi la plată**, efectuate către beneficiari care îndeplinesc anumite condiții (mai puțin complexe). De exemplu, astfel de plăți includ burse de studiu și burse de cercetare (rubrica Piața unică, inovare și sectorul digital), ajutoare directe pentru fermieri (rubrica Resurse naturale și mediu) și salariile și pensiile personalului UE (rubrica Administrația publică europeană).

9. Cum stau lucrurile cu datoria și cu expunerea bugetului?

Datoria UE a crescut din nou semnificativ în 2023, ajungând la 458,5 miliarde de euro până la sfârșitul exercițiului (în 2022: 348,0 miliarde de euro; în 2021: 236,7 miliarde de euro), în principal din cauza împrumuturilor contractate pentru NextGenerationEU (NGEU). Astfel, UE a devenit unul dintre cei mai mari emitenți de titluri de creanță din Europa.

În același timp, suma în plus de plătit aferentă dobânzilor și cupoanelor pentru împrumuturile contractate în cadrul NGEU este estimată a fi între 17 miliarde de euro și 27 de miliarde de euro.

Expunerea bugetului UE se ridică la 298,0 miliarde de euro la sfârșitul lui 2023 (în creștere de la 248,3 miliarde de euro în 2022 și de la 204,9 miliarde de euro în 2021). Această creștere se explică în principal prin îndatorarea pentru creditele suplimentare din MRR destinate statelor membre și prin creditele acordate Ucrainei prin AMF+. Se preconizează că expunerea bugetului UE va crește în anii următori, în principal din cauza noilor credite din cadrul MRR.

10. De ce atrage atenția Curtea asupra riscurilor din ce în ce mai mari legate de absorbția lentă a fondurilor de la UE?

Plățile din MRR erau mai scăzute decât așteptările la sfârșitul anului 2023. Întrucât din angajamentele în valoare de 356,4 miliarde de euro s-au plătit 141,6 miliarde euro, înseamnă că rămâne disponibilă pentru plată, până la sfârșitul anului 2026, o sumă totală puțin peste 215 miliarde de euro sub formă de granturi MRR. Atunci când presiunea de a cheltui banii se intensifică, riscul de eroare și de cheltuieli neconforme este probabil să crească și el.

În același timp, absorbția fondurilor din cadrul politicii de coeziune a UE a continuat să fie scăzută în 2023, antrenând un **risc de dezangajări**, care ar putea pune în pericol atingerea obiectivelor UE.

Raportul anual al Curții pe 2023 este disponibil în 24 de limbi ale UE la adresa eca.europa.eu.